

Rovaniemen kaupungin konserniraportti

Osavuositarkastuksen 1.1.2018 - 31.8.2018 liite 2

Rovaniemen kaupunkikonserni

Napapiirin Energia ja
Vesi Oy
(100 %)

Rovaseudun
Markkinakiinteistöt Oy
(100 %)

Napapiirin Residuum Oy
(90,04 %)

Rovaniemen Kehitys Oy (90,10 %)

Työterveys Lappica Oy (95,79%)

Rovaniemen
koulutuskuntayhtymä
(65,00 %)

Lapin sairaanhoitopiiri
-kuntayhtymä
(53,28 %)

Ounastähti kehittämiskuntayhtymä
(42,33 %)

Kolpeneen palvelukeskus –
kuntayhtymä (17,69 %)

Rovaniemen kylien kehittämissäätiö
(määräysvalta)

Eduro-säätiö
(määräysvalta)

Lapin alueteatteriyhdistys
ry (määräysvalta)

Merkittävimmät tytäryhtiöt

Kuntayhtymät

Muut tytäryhteisöt

Sisällys

1. KONSERNIN VELKA KASVANUT JA TULOS LIEVÄSTI MIINUKSELLA	2
2. MERKITTÄVIMPIEN TYTÄRYHTIÖIDEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	8
3. KUNTAYHTYMIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	20
4. MUIDEN TYTÄRYHTEISÖJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	30

1. KONSERNIN VELKA KASVANUT JA TULOS LIEVÄSTI MIINUKSELLA

Rovaniemi-konsernin talous on edellisen vuoden tasolla ja tulos oli 31.8.2018 tilanteessa n. 1 miljoonaa euroa negatiivinen. Konsernin tulosta rasittaa eniten emo-kaupungin merkittävä alijäämäisyys.

Konserni velkaantuu, koska omarahoitus ei riitä välttämättömiin perusinvestointeihin, joita ovat mm. NeVe Oy:n verkostojen rakentaminen, RoKa Oy: n kouluinvestoinnit yms. Lainakanta on kasvanut 286 miljoonaan euroon, joka on jo yli 4500 euroa/asukas. Omavaraisuusaste on laskenut alle kriittisen 50 %:n rajan.

Rovaniemen kaupunginvaltuuston konsernille asettamat tavoitteet

- 1) Kaupunkikonsernin vuosikate kattaa poistot ja konsernin tulos on positiivinen.
- 2) Tytäryhteisöjen yhteenlaskettu tulos pl. emokaupunki on vähintään kaupungin alijäämän verran positiivinen vuonna 2018 ja suunnittelukaudella kaupunkikonsernin tulos on vuosittain positiivinen.
- 3) Tavoitteena on, että yhteisön omavaraisuusaste paranee ja koko konsernin omavaraisuusaste on yli 50 %.
- 4) Kuntayhtymien palvelutuotannon tuottavuus paranee ja kaupungin peruspääomalle tulee maksaa vähintään 3 % korko, kaupungin sisäisen korkokannan mukaisesti
- 5) Merkittävien konserniyhtiöiden ja yhteisöjen korko- ja osinkotuloutukset yhteensä kaupungille ovat noin 11 miljoonaa euroa/vuosi.

Konsernin tavoitteiden toteutuminen

1. Konserni ei ole asetetuissa tavoitteissa. Konsernin alijäämä on -1,8 miljoonaa euroa.
2. Tytäryhteisöjen positiiviset tulokset osavuositarkastuksen ajankohdassa eivät kata peruskaupungin alijäämää.
3. Omavaraisuusaste on raportointiajankohtana alle tavoitteen ja on 47,6 %.
4. Kuntayhtymät ovat ylijäämisiä ja ovat maksaneet peruspääomalle valtuustojensa päättämän koron.
5. Konserniyhteisöjen korko- ja osinkotuloutukset ovat toteutuneet tavoitteen mukaisesti.

Kuntakonsernia koskevat kuntalain säädökset

Kuntalain 118 §:n mukaan erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunnan ja kuntakonsernin kertynyt alijäämä ei täytä kuntalain määräyksiä. Arviointimenettely voidaan käynnistää myös silloin, kun kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut täyttävät seuraavat raja-arvot:

1. Kuntakonsernin vuosikate on negatiivinen. → **Ei täyty**
2. Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1 prosenttiyksikköä keskimääräistä korkeampi. → **Täyttyy**
3. Kuntakonsernin lainamäärä ylittää keskimääräisen kuntakonsernien lainamäärän vähintään 50 prosentilla.
→ **Ei täyty**
4. Kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia. → **Täyttyy**

Rovaniemen kaupunkikonsernin tulos 31.8.2018 on muodostunut seuraavasti

(M€)	31.8.2017	31.8.2018	muutos
TOIMINTATUOTOT	151	139	-12
Myyntituotot	115	108	-7
Muut toimintatuotot yhteensä	36	31	-5
TOIMINTAKULUT	-349	-358	-9
Henkilöstökulut	-162	-162	0
Palvelujen ostot	-118	-132	-14
Aineet ja tarvikkeet	-55	-49	6
Muut toimintakulut yhteensä	-14	-15	-1
TOIMINTAKATE	-200	-219	-9
Verotulot	162	166	4
Valtionosuudet	63	78	15
Rahoitustuotot/-kulut	-0,2	-0,3	-0,1
VUOSIKATE	25	25	0
Poistot	-26	-26	0
Satunnaiset erät	-0,4	0,4	0,8
TILIKAUDEN TULOS	-1	-1	0

Huom. Luvut pyöristettyjä

Konsernin tulos oli edellisvuoden tasolla, mutta huolestuttavaa on toimintakatteen eli nettomenojen merkittävä kasvu (9,5 %). Kasvu on pääosin palvelujen ostoissa tapahtunutta kasvua, konsernissa tulee kiinnittää huomiota ostopalvelujen tasoon.. Ostopalvelujen kasvusta puolet tulee Lapin sairaanhoitopiiriltä. Jotta valtuuston asettama tulostavoite saavutetaan, on menojen kasvua hidastettava ja tulorahoitusta kasvatettava.

Rahoituslaskelman tietoja

31.8.2018

Toiminnan rahavirta

Vuosikate	24 940 073,20
Satunnaiset erät	380 925,17
Tilikauden verot	-1 003 557,29
Tulorahoituksen korjauserät	-3 110 902,29
Toiminnan rahavirta	21 206 538,80

Investointien rahavirta

Investointimenot	-43 008 324,27
Rahoitusosuudet investointeihin	102 108,76
Pys. Vast. luovutustulot	8 595 469,69
Investointien rahavirta	-34 310 745,82
Toiminnan ja investointien rahavirta	-13 104 207,02

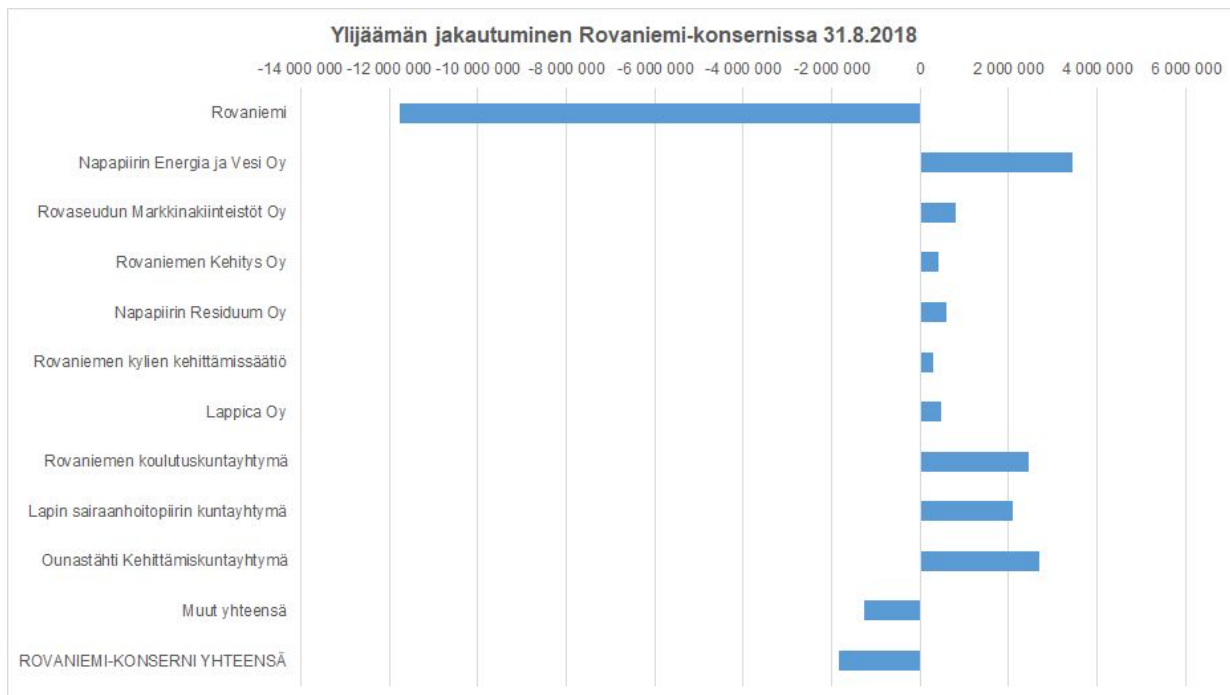
Konsernin vuosikate on jäämässä kuluvana vuonna vuoden 2017 tilinpäätöstasosta, joka oli yli 50 miljoonaa euroa. Elokuun loppuun mennessä vuosikatetta (tulorahoitusta investointeihin yms.) oli kertynyt vain n. 25 miljoonaa euroa. Tämä merkitsee, että omalla tulorahoituksella voitiin kattaa alle 60 % toteutuneista investoinneista. Tämän vuoksi konsernin lainakanta on kasvanut n. 40 miljoonaa euroa.

Rovaniemi-kaupunkikonsernin tunnusluvut 31.8.2018 tilanteessa

	1.1.2018-31.8.2018	1.1.2017-31.8.2017	1.1.2017-31.12.2017
<i>Toimintatuotot/Toimintakulut, %</i>	38,8 %	43,3 %	41,3 %
<i>Vuosikate/Poistot, %</i>	95,3 %	96,8 %	118,7 %
<i>Investointien tulorahoitus, %</i>	58,1 %	70,5 %	78,8 %
<i>Lainat /asukas</i>	4570	3965	3647
<i>Kassan riittävyys, pv</i>	105,6	92,1	45,9
<i>Omavaraisuusaste, %</i>	47,6 %	50,0 %	50,6 %
<i>Lainakanta</i>	286 392 300	245 949 275	227 861 359
<i>Lainakanta, €/asukas</i>	4 570	3 965	3 647

Kassan riittävyys on hyvä, koska kaupunki nosti suuren osan konsernin talousarviolainoista jo alkuvuonna ja se näkyy myös lainakannan kasvussa ja omavaraisuusasteen heikkenemisenä. Lainamäärä ylitti 4500 euron rajan. Konsernijohtoon on syytä keskittyä toimenpiteisiin, joilla konsernin omavaraisuusastetta voidaan parantaa ja velkaantumista hidastaa.

Ylijäämän jakautuminen

YHTIÖT:

Rovaniemen kaupungin tytäryhtiöiden ylijäämät parantavat kokonaisuudessaan konsernin tulosta. Merkittävän ylijäämä on **Napapiirin Energia ja Vesi Oy:llä**, jonka ylijäämä on raportointi ajankohdassa yli + 3 miljoonaa euroa. Muidenkin tytäryhtiöiden tulokset ovat asetetun tavoitteen mukaisesti ylijäämäisiä ja parantavat konsernin tilannetta.

KUNTAYHTYMÄT:

Rovaniemen kaupunkikonsernin kuuluvat kuntayhtymät ovat kaikki ylijäämäiset ja ylijäämistä kirjataan Rovaniemen omistussuutta vastaava osuus Rovaniemi konsernin tulokseen.

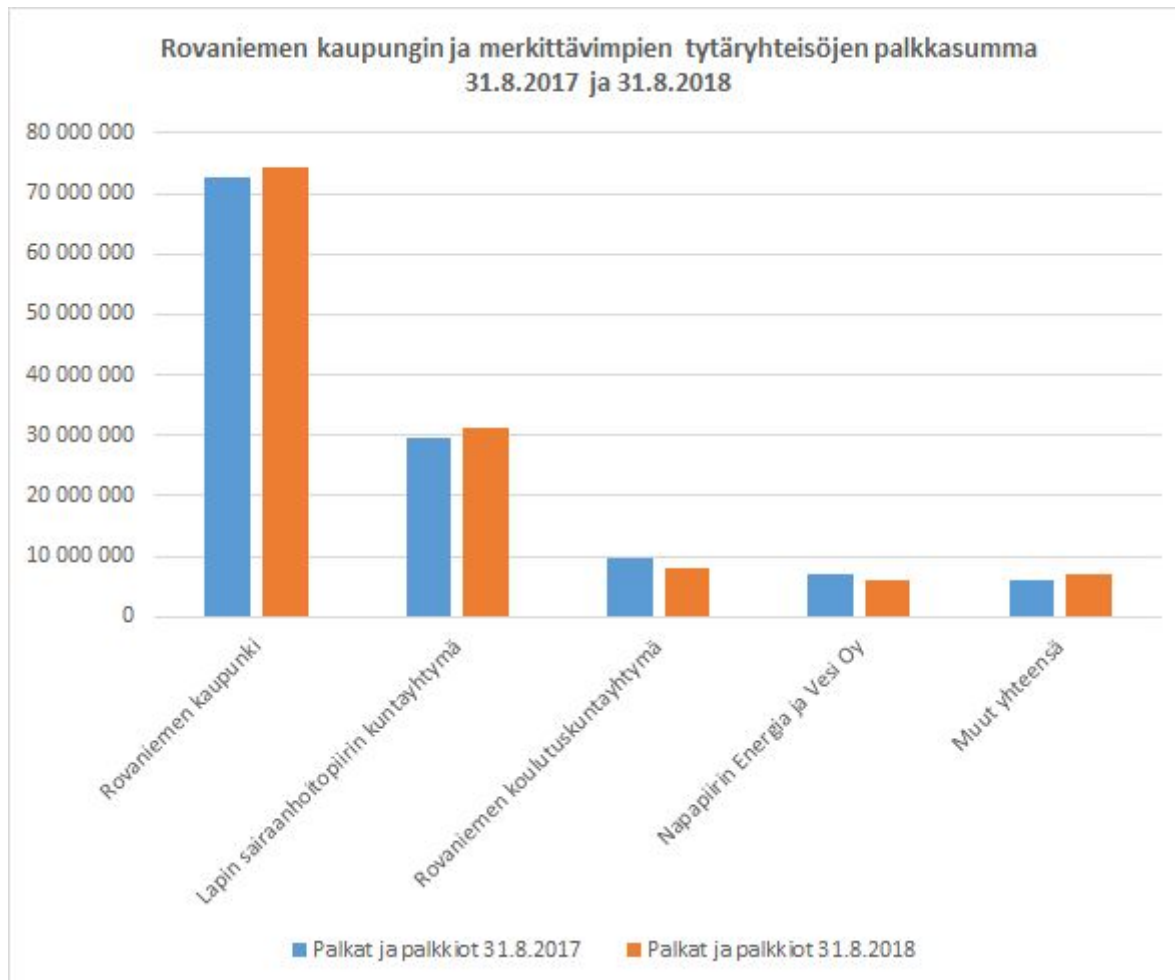
Ounastähti kuntayhtymä tulouttaa tuottamastaan ja myymästään sähköstä saadun ylijäämän omistajakunnilleen, Rovaniemen kaupungin osuus ylijäämästä on n. 42 %. Kuntayhtymän ylijäämä on kasvanut edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta lähes 30 %. Tämä johtuu sähkön markkinahinnan merkittävästä kasvusta ja on odotettavissa, että ylijäämä edelleen kasvaa raportointiajankohdan 2,7 miljoonasta eurosta edelleen.

Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ylijäämä on 31.8.2018 tilanteessa n. 3,6 miljoonaa euroa. Kuntayhtymä on viime vuosina palauttanut osan ylijäämästään jäsenkunnille. Rovaniemen osuus ylijäämästä on n. 53 %.

Rovaniemen koulutuskuntayhtymän ylijäämä on tällä hetkellä n. 3,7 miljoonaa euroa josta Rovaniemen osuudeksi kirjataan n. 65 %. Rovaniemen koulutuskuntayhtymän ylijäämiä ei ole palautettu jäsenkunnille.

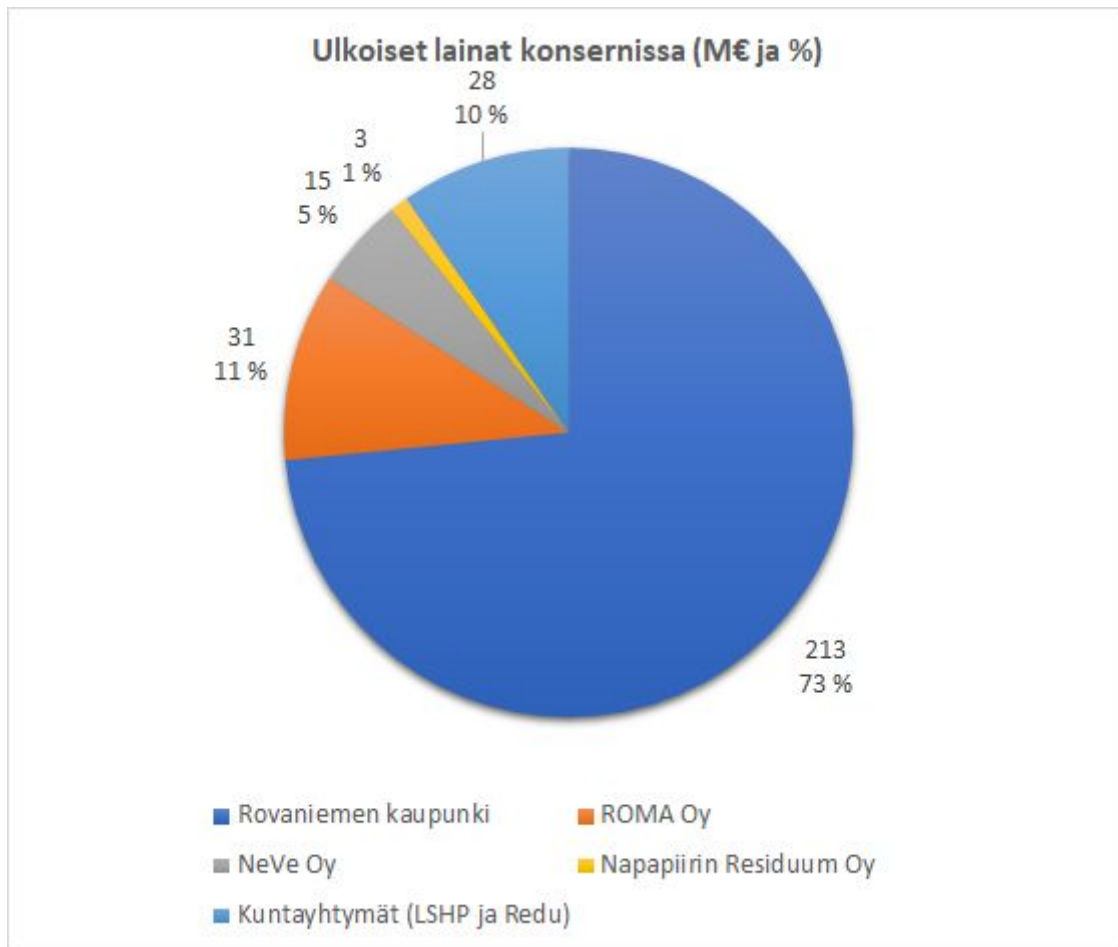
Konserniyhteisöiden ylijäämät eivät riitä kattamaan emo-kaupungin alijäämää ja konserni jää alijäämäiseksi 31.8.2018 tilanteessa.

Palkkasumma

Suurin osa konsernin henkilöstöstä on Rovaniemen peruskaupungilla eli emolla. Konsernin henkilöstömenot ovat edellisen vuoden tasolla, eikä merkittävää kasvua ole tapahtunut.. Konsernijohtoon on pidettävä huoli, että taloussuhdanteen noustessa henkilöstömenot eivät kasva liiketoiminnan kasvua enemmän ja lähde heikentämään kannattavuutta.

Ulkoiset lainat konsernissa 31.8.2018 (miljoonaa euroa)

Konsernin lainamäärän kasvu näkyy perus- eli emo-kaupungin lainamäärässä, sillä kaupunki hoitaa varainhankinnan tytäryhteisöille lukuunottamatta kuntayhtymiä.

2. MERKITTÄVIMPIEN TYTÄRYHTIÖIDEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

NAPAPIIRIN ENERGIA JA VESI OY

Nimi

NEVE-konserni (emoyhtiö: Napapiirin Energia ja Vesi Oy, tytäryhtiöt: Rovaniemen Verkko Oy, Kolarin Lämpö Oy, Ranuan Bioenergia Oy, Napapiirin Vesi Oy, Napapiirin Kuituverkot Oy, Savukosken Lämpö Oy, Napapiirin Infra Oy, osakkuusyhtiö: Ellappi Oy 43 % 1.1.2018 alk.)

Perustehtävä

NEVE-konserni tarjoaa yhdyskunnan peruspalveluita energian ja vesihuollon osalta. Perustehtävää tukeakseen konserni on laajentanut toimintaa arvonluontiketjun alkupäästä, polttoainetuotannosta ja hankinnasta, älykkään jätehuollon ja urakointiliiketoiminnan kautta voimakkaasti kehittyviin sähköisen asiain palveluihin. Konsernilla on vahvistuva maakunnallinen rooli vahvistuvan polttoaineliiketoiminnan sekä laajenevan kaukolämpötoiminnan myötä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset talousarviovuonna 2018

- Konsernin tavoitteena on tuottaa infra- ja energiapalveluita kaupungin alueelle sekä resurssien puitteissa koko Lapin alueelle.
- Tuotannon polttoainehankinnoissa tukeudutaan maakunnan omiin metsähake- ja turvevaroihin.
- Energiantuotannon ja –siirron sekä vesihuollon pitäminen kilpailukykyisenä.
- Luotettavat energian- ja vesihuollon siirtoverkot ja vähäiset katkot.
- Jätevesipuhdistamoiden korvaus- ja kehitysinvestointien toteuttaminen.
- Hulevesitoiminnan kustannusten kattaminen kokonaisuudessaan hulevesimaksuilla.
- Digitaliseen kyvykkyyden ja osaamisen kehittäminen ja digitaalisten palveluiden lisääminen asiakkaille sekä toimintaprosesseissa huomioiden kyberturvallisuuden vaatimukset.
- Kiertotalouden tuotteiden ja palveluiden lisääminen.
- Infra- ja urakointipalveluiden kehittäminen kohti markkinaehtoista toimintaa.
- Sähköurakoinnin kumppanuusyhtiön toiminnan aloittamisen varmistaminen.
- Projektijohtamisen korostuminen, ABC- projektimallin käyttöönotto kattavasti.
- Mittavan investointiohjelman läpivienti ja rahoituksen varmistaminen.
- Sähköisen liikenteen edistäminen ja latauspisteverkoston laajentaminen.
- Uusiutuvan energian pientuotannon lisääminen integroituna sähkön varastointiin.

Toteutuminen:

Tuotannon polttoainehankinnoissa tukeudutaan maakunnan omiin metsähake- ja turvevaroihin.

- Öljyn käyttö ennätyskellisen alhaisella tasolla, osuus 0,6 % kokonaispolttoaineitten käytöstä.
- Tuotannon kustannustehokkuus on parantunut hyötysuhteen nousun myötä.
Toimintavarmuuden kehittyminen pienentää häiriöpolttaineen eli öljyn käyttöä.

Luotettavat energian- ja vesihuollon siirtoverkot ja vähäiset katkot.

- Vesihuoltoverkon ennakoivat kuntotarkastuksen on aloitettu ja tarkastustuloksien perusteella vesihuoltoverkon komponentteja korvataan kriittisyysluokituksen perusteella.
- Vesihuoltoverkon saneerausvelkalaskelma on viety verkkotietojärjestelmään ja korvausinvestointien kohdentamiselle on tehty pitkän tähtäimen suunnitelma.
- Vesi-yhtiössä pumpatulle talousvedelle asetettu vuototavoite on alitettu, toteutunut vuoto 19 %

Jätevesipuhdistamoiden korvaus- ja kehitysinvestointien toteuttaminen.

- Alakorkalon jätevedenpuhdistamon laajennusprojekti etenee aikataulussaan. Narkauksen saneeraus toteutettu, Kivitaipaleen saneerauksen kannattavuus tarkastellaan uudelleen.
Lietteenpolttolaitosprojekti etenee.
- Alakorkalon PTS käynnistetty

Hulevesitoiminnan kustannusten kattaminen kokonaisuudessaan hulevesimaksuilla.

- Hulevesitoimintaan on haettu vertailukohtia valtakunnallisella tasolla ja selvitystyö jatkuu kuluvaan syksyn aikana Neven ja Rovaniemen kaupungin yhteisellä konsultin vetämällä työpajalla. Työpajassa sovitaan käyttöön otettava hulevesimalli sekä sovitaan vastuunjaosta.

Digitaliseen kyvykkyyden ja osaamisen kehittäminen ja digitaalisten palveluiden lisääminen asiakkaille sekä toimintaprosesseissa huomioiden kyberturvallisuuden vaatimukset.

- Palveluntarjoaja Neven contact centerissä on vaihtunut, kun Eniro on ottanut kesän aikana haltuunsa Neven ensimmäisen tason kontaktien hallinnan.
- Kuituliiketoimintaan ollaan hankittu CRM-järjestelmä, joka otetaan käyttöön syyskuun aikana. Lisäksi syksyllä on käyttöönotto WevCRM:ään, joka tulee olemaan konsernin "liidi-järjestelmä".
- Assari –asiakasportaaliin on tehty myös veden kulutuksen seurannan mahdollisuus (koskee ainoastaan etäluettavien vesimittarin omaavia asiakkaita). Tietääksemme Assari on ensimmäinen palvelu laatuun, jossa asiakas voi nähdä yhdellä tunnistautumisella kolmen tuotteen kulutuksensa (sähkö, lämpö, vesi).
- Neve on aloittanut uudistuksen, jossa Neve.fi:ssä oleva teknologia muutetaan, ja samalla uusitaan koko verkkopalvelu vastaamaan verkkokaupan tarpeita.
- Kesän aikana on liitetty ensimmäiset asiakkaat kuituyhtiön oman palvelutuotannon piiriin. Palveluihin kuuluvat mm. TV-palvelut sekä Internet-yhteydet.
- Kyberturva tilannekuvan muodostaminen konsernin tasolla; osallistumme meneillään olevaan VTT:n KYBER-ENE2 –projektiin, jossa on mukana lisäksi muutama merkittävä energia-alan toimija.
- Keväällä on tullut GDPR:n myötä voimaan myös NIS-direktiivi, joka ohjaa huoltovarmuustoimijoiden tietoverkkotoimintaa.
- Neve on tehnyt sopimuksen Graniten kanssa tietoturvakoulutuksesta. Kyseessä on sama toimija, kuin on Rovaniemen kaupungillakin.

Kiertotalouden tuotteiden ja palveluiden lisääminen.

- Yhteistyössä Residuum Oy:n kanssa on käynnistetty Kiertotalouspuisto-hanke. TEM ei myöntänyt tukea hankkeelle, sovitaan etenemisestä Residuumin ja Rovaniemen Kehityksen kanssa.

Infra- ja urakointipalveluiden kehittäminen kohti markkinaehtoista toimintaa.

- Neven vesihuoltourakointi siirrettiin osaksi Napapiirin Infra Oy:tä 1.1.2018 alkaen.
- Napapiirin Infra Oy:ssä käynnistettiin YT-menettely yhtiön talouden tervehdyttämiseksi kesäkuussa 2018. YT-menettely päättyi syyskuussa. Infra Oy voi joutua irtisanomaan kaiken kaikkiaan jopa n. 60 henkilöä, ellei yhtiö menesty tulevien vuosien työkuormitusta koskevissa tarjouskilpailuissa.

Sähköurakoinnin kumppanuusyhtiön toiminnan aloittamisen varmistaminen.

- Toiminta kumppanuusyhtiö Ellappi Oy:n kanssa on aloitettu ja sähkönjakeluverkon kannalta kriittiset palvelusopimukset ovat allekirjoitettu.
- Sähkönjakeluverkon investointien osalta Ellappi Oy:n kanssa on allekirjoitettu vuosiurakkasopimus, joka kattaa vuoden 2018 investointikohteiden rakentamisen.

Mittavan investointiohjelman läpivienti ja rahoituksen varmistaminen.

- Kuituyhtiön rakentamis- ja investointisuunnitelmaa on täsmennetty keväällä tehtyjen puhelinkampanjoiden tulosten perusteella. Sopimuksia on saatu kotiutettua kuta kuinkin tavoitteiden mukaisesti, mutta rakentamissuunnitelman toteutuminen jäänee jonkin verran vajaaksi.
- LapIT:n omistama tietoverkko on ostettu Napapiirin Kuituverkoille.

Sähköisen liikenteen edistäminen ja latauspisteverkoston laajentaminen.

- Napapiirin Energia ja Vesi Oy:n on sitoutuminen sähkö- ja kaasukäyttöiset ajoneuvot puitesopimukseen sähköautojen osalta määräajaksi 1.9.2018-31.8.2019.
- Yhteiskäyttöautokokeilu on käynnistynyt. Kokeilun tarkoituksena on selvittää yhteiskäyttöisen sähköautoilun mahdollisuuksia Rovaniemellä ja järjestelmään on tavoitteena liittää useampi eri toimijan sähköauto.
- Sähköautojen latauspisteverkoston laajentamiseksi on käyty aktiivista keskustelua Lappilaisten toimijoiden kanssa ja nyt myös kiinteistöjen latauspisteinvestoinneille on avattu ARA:n investointituki.

Uusiutuvan energian pientuotannon lisääminen integroituna sähköön varastointiin.

- Aurinkoenergiajärjestelmien jälleenmyyntisopimus on solmittu NAPS Solar Systemin kanssa.
- Aurinkoenergiajärjestelmien asennuksesta vastaa kumppanuusyritys Ellappi Oy, joka on asentanut aurinkosähköjärjestelmät muun muassa kaikille sähköasemille.
- Napapiirin Energia ja Vesi Oy:n on mukana valtakunnallisessa kärkihankkeessa energiavarastojen lisäämiseksi osaksi sähköverkkoa.
- Valtakunnallisesti ensimmäiset sähkövarastot ovat jo järjestelmässä ja paikallisesti ensimmäiset energiavarastot asennetaan sähköasemille, Lapin ammattikorkeakoululle sekä uuteen rakenteilla olevaan DAS Kelo -puukerrostaloon.

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2018

Napapiirin Energia ja Vesi -konsernin tulostavoite on tehdä tilikausittain voitollinen tulos ennen tilinpäätössiirtoja, satunnaisia eriä ja veroja. Konsernin tulee varautua maksamaan Rovaniemen kaupungille sijoitetulle pääomalle vähintään 8,3 miljoonan euron tuotto vuodessa.

Toteutuminen:

Neve-konsernin liikevoitto 9,1 milj. euroa oli seurantajakson lopussa noin 72 % budjettia suurempi. Toisen vuosikolmanneksen toteutuneen tuloksen perusteella tehdyn ennusteen mukaan liikevoitto olisi 14,2 milj. euroa ja tulos rahoituserien jälkeen 6,8 milj. euroa. Tuloutus Rovaniemen kaupungille toteutuu asetetun tavoitteen mukaisesti pitkäaikaisen velan korkoina ja osingonmaksuna. Omistajalaina, 56 milj. euroa, on uusittu 1.7.2018 muuttaen velan korko markkinaehtoiseksi. Tilikaudella kaupungilta nostettavat uudet investointilainat ovat pääomalainaa. Uutta lainaa on nostettu seurantajaksolla 7,5 milj. euroa.

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2018

- Konserni on kaupungille strateginen omistus ja liiketoimintaa tulee laajentaa ja johtaa niin, että omistuksen arvo säilyy tai kasvaa.
- Tytäryhtiön, Napapiirin Infra Oy, palvelusopimukset Rovaniemen kaupungin kanssa päättyvät pääosin talousarviovuonna. infrapalvelut täytyy pystyä tuottamaan kilpailukykyisellä hinnalla ja toimittava tuloksellisesti toimialansa parhaisiin yhteisöihin verrattuna. Yhtiön toiminnan kilpailukykyyn parantaminen ja tarjouskilpailuissa menestyminen on yhtiön kannattavuuden kannalta erityisen tärkeää.
- Napapiirin Kuituverkot Oy:n ensimmäisiin toimintavuosiin liittyy merkittävät investoinnit valokuituverkkojen rakentamisessa, jotka sitovat pääomia. Investointien rahoittaminen toiminnan alkuvaiheessa ei ole mahdollista pelkästään tulo-rahoituksella. Samaan aikaan kilpailu kuituliittymien tarjonnassa on lisääntynyt. Kiristynyt kilpailutilanne ja merkittävä etupainotteinen investointiohjelma asettavat yhtiölle kannattavuushaasteita talousarviovuonna.

Toteutuminen:

Energia-, vesi- ja kuituverkkoliiketoiminnassa ei ole toimintavuonna toteutunut toimintaan liittyviä merkittäviä riskejä. Urakointiliiketoiminnan kannattavuus johtuen erittäin kilpailuista markkinoista on ollut huono, minkä vuoksi yhtiössä toteutetaan parhaillaan toimenpiteitä kilpailukykyyn parantamiseksi.

Kuituyhtiön ensimmäiset asiakkaat kytkettiin yhtiön palveluiden piiriin kesän aikana. Määrällisesti (sopimusmäärä) kuituyhtiö on lähes tavoitteessaan kuluvan vuoden osalta. Myös rakentaminen on edennyt hyvin, mutta kaikkien liittymien kytkeminen palveluiden piiriin on suunniteluista määristä jäljessä, koska sopimuksia on palautunut asiakkailta myöhäisellä aikataululla liian manuaalisen sopimusprosessimme vuoksi.

Talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TA2018*	Toteuma 1.1. - 31.8.2018	Tot- %	Toteuma 1.1. - 31.8.2017	Muutos €/lkm 2018 - 2017
Liikevaihto (1000 €)	80 374	52 051	65	52 067	-16
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen tp-siirtoja ja veroja)	2 413	4 653	192	811	3 842
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	38 718	14 158	37	14 021	138
Nettoinvestoinnit (1000 €)	36 899	12 414	34	12 759	-345
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	13 536	15 191	112	20 238	-5 047
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	165 687	148 075	89	133 362	14 713
Omavaraisuusaste (%)	17	27		20	-
Henkilöstömäärä (lkm)	246	232	94	268	-36
Henkilöstömäärä (htv)	-	-		-	-

*Liiketoimintasiirrot 1.1.2018 huomioituna

ROVASEUDUN MARKKINAKIINTEISTÖT OY

Nimi

Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy -konserni

Perustehtävä

Alueen elinkeinoelämän ja yritystoiminnan edellytysten luominen ja kehittäminen Rovaniemellä yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Yritystilojen markkinointi, rakennuttaminen ja vuokraaminen alueen yrityksille.

Erikseen sovittavien tilojen rakentaminen ja vuokraaminen kaupungille.

Alueen elinkeinorakenteen monipuolistaminen ja vahvistaminen, yritysten toimintaympäristöä kehittämällä.

Tilojen rakentaminen ja vuokraaminen täällä laajentaville kasvuyrityksille ja alueelle muuttaville uusille yrityksille.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset talousarviovuonna 2018

Rovaniemen kaupunkistrategiaa tukevat painopisteet

- Alueen ja kaupungin kilpailukyvyyn edistäminen
- Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen
- Asukkaiden viihtyisyyden edistäminen

Operatiiviset painopisteet

- Sinetän ja Meltauksen rakennushankkeiden loppuun saattaminen

Toteutuminen:

Yhtiö on osallistunut aktiivisesti Metsäruusun alueen maankäytön kehittämiseen.

Tilojen kysyntä on tarkastelujaksolla ollut edelleen hyvin vilkasta. Yhtiö on tukenut kunnostamalla ja vuokraamalla tiloja alueen yrityksille.

Meltauksen monitoimirakennus on valmistunut ja otettu käyttöön.

Ounasjoen monitoimirakennus on valmistunut ja otettu käyttöön.

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2018

Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy:n tulostavoite on tehdä tilikausittain positiivinen tulos siten, että yhtiö voi maksaa kohtuullisen koron omistajan sijoittamalle pääomalle. Yhtiö rakentaa tytäryhtiönsä kautta kaupungin päättämät toimitilainvestoinnit. Yhtiön rahoitusrakenne tulee olla sellainen, että yhtiö ilman kaupungin sijoituksia kykenee tulorahoituksellaan hoitamaan kaikki yhtiölle kuuluvat käyttö- ja pääomakulut.

Toteutuminen:

Yhtiö on tehnyt tarkastelujaksolla positiivisen tuloksen.

Konserni on joutunut tekemään lisäpoistoja rakennuksista mikä on vaikuttanut tarkastelujakson tulokseen.

Sinetän liikuntahalli on siirtynyt Roka Oy:n omistukseen.

Yhtiö on aloittanut Ylikylän koulun toteutus suunnittelun. Yhtiö on toteuttanut Etelärinteen päiväkotihankkeen hankesuunnitelman. Päiväkotihanke on päätetty toteuttaa ns. vuokramallilla, josta vastaa jatkossa tilaliikelaitos.

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2018

Vuokrausasteen mahdollinen aleneminen vaikuttaa suoraan yhtiön liikevaihtoon laskevasti.

Saamisten kasvaminen vaikuttaa käyttöpääomaan.

Lainamäärän kasvaessa korkokustannusten kasvu heikentää tulosta.

Velkaantumisasteen kasvu

Mahdollisten sisäilmaongelmien korjaaminen aiheuttaa ennakoimattomia kustannuksia.

Toteutuminen:

Tarkastelujakson aikana ei ole toteutunut merkittäviä riskejä

Talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TA2018	Toteuma 1.1. - 31.8.2018	Tot-%	Toteuma 1.1. - 31.8.2017	Muutos €/lkm 2018 - 2017
Liikevaihto (1000 €)	10 582	7 335	69 %	6693	642
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen tp-siirtoja ja veroja)	1 537	915	59%	1107	-192
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	4 070	6 355	156 %	2339	4016
Nettoinvestoinnit (1000 €)	4 070	6 355	156%	2339	4016
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	32 250	31 357	97 %	36234	-4877
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	12 675	14 072	111%	9500	4572
Omavaraisuusaste (%)	40 %	43 %		42 %	
Henkilöstömäärä (lkm)	5	5			
Henkilöstömäärä (htv)	-				

NAPAPIIRIN RESIDUUM OY

Nimi

Napapiirin Residuum Oy

Perustehtävä

Yhtiön tehtävä on jätehuoltopalvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti ympäristönäkökohdat huomioon ottaen. Yhtiö ylläpitää omistajakunnissa jäteasemia, Kuusiselän kaatopaikkaa ja huolehtii jätteen kierrätyksestä, hyödyntämisestä, loppusijoituksesta ja vaarallisten jätteiden jätehuollosta toimialueellaan jätelain ja sopimusten mukaisesti.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset talousarviovuonna 2018

- Kuusiselän kaatopaikan kaatopaikkakaasun hyödyntäminen (kaasuturbiinilaitos)
- Alakorkalon jäteaseman rakennusten siirtäminen yhtiön hallintaan
- Kierrätys- ja hyötykäyttötavoitteiden saavuttaminen
- Kierrätys- ja hyötyjättemateriaalien vastaanotto- ja käsittelyalueen rakentaminen
- Biojäte käsittelyn muutokset, biojätteen vastaanottamisen lopettaminen Kuusiselässä – uusi käsittely
- Uusi käsittely nestemäiselle jätteille, rasvaiset ja hiekkaiset vedet

Toteutuminen:

Kuusiselän kerätään kaatopaikkakaasua ja se poltetaan tällä hetkellä soihut polttimella. Kaasun määrä on toistaiseksi vähäinen ja sisältää paljon rikkivetyä. Hyötykäyttö olisi toistaiseksi kannattavaa ainoastaan lämpöenergiana.

Residuum osti NeVeltä Alakorkalon jäteasemalla NeVen omistamat rakennukset 1,35 M€ kauppasummalla ja vuokraoikeus maa-alueelle siirtyi Residuumille kaupan yhteydessä. Rakennusten muutostyön 1. vaihe käynnissä.

Yhtiö on sitoutunut kiertotalouden edelläkävijäkunta tavoitteisiin.

Kierrätys- ja hyötykäyttöalue on rakenteilla ja käyttöönotto syyskuussa.

Biojätteen uudet vastaanottotilat ja nestemäisten jätteiden käsittelytilat suunnittelussa sekä ympäristölupaa uusille toiminnoille on haettu.

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2018

Napapiirin Residuum Oy:n tavoitteena on tehdä tilikausittain positiivinen toiminnallinen tulos ilman kaupungin lisäsijoituksia ja kattaa tulorahoituksellaan vieraanpääoman lyhennykset ja korot. Yhtiön tulee varautua lain mukaisiin kaatopaikan jälkihoitovelvoitteisiin.

Toteutuminen:

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden osalta on edetty suunnitelmien mukaan.

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2018

Jätehuollossa ympäristön pilaantumisen riski on olemassa, jota hallitaan suunnitelmallisella ja ympäristölupien asettamien vaatimusten mukaisella toiminnalla.

Suuret toiminnalliset muutokset aiheuttavat pientä taloudellista riskiä, jota hallitaan palvelujen oikealla hinnoittelulla.

Toteutuminen:

Riskit ovat hallinnassa suunnitelmien mukaisesti.

Talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TA2018	Toteuma 1.1. - 31.8.2018	Tot-%	Toteuma 1.1. - 31.8.2017	Muutos €/lkm 2018 - 2017
Liikevaihto (1000 €)	6000	4585	76	4529	56
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen tp-siirtoja ja veroja)	300	768	256	943	-175
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	3125	1583	51	20	1560
Nettoinvestoinnit (1000 €)	3000	1583	53	20	1560
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	5231	2842		3420	-578
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	-	-	-	-	-
Omavaraisuusaste (%)	30	50	166	44	6
Henkilöstömäärä (lkm)	12	12	100	12	-
Henkilöstömäärä (htv)	-				

ROVANIEMEN KEHITYS OY

Nimi

Rovaniemen Kehitys Oy (konserniin kuuluu Rovaniemen Matkailu ja Markkinointi Oy)

Perustehtävä

Rovaniemen Kehitys Oy:n tehtävänä on alueen elinkeinotoiminnan ja elinkeinopolitiikan kehittäminen, edistäminen ja toteuttaminen, sekä elinkeinoasioiden hoidon ja yhteistoiminnan järjestäminen. Yhtiö vastaa myös keskustan kävelykadun, Kauppatorin ja Napapiirin tapahtumista ja toiminnasta.

Rovaniemen Matkailu ja Markkinointi Oy: Alueen matkailun brändimarkkinointi ja yhteismarkkinointi, matkailuneuvonta, kokous- ja kongressimarkkinointi ja vieraidenhoito.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset talousarviovuonna 2018

RoKe: Toiminnan painopiste: Matkailun toimintaympäristön edelleen kehittäminen vastaamaan vahvaa kasvua, Ounasvaaran liiketoimintaympäristön kehittäminen vastaamaan kasvun haasteisiin sekä osaamisen ja markkinoinnin kehittäminen datakeskusten ja koillisväylän datakaapeli-investointien edistämiseksi.

Rovaniemen kehityksen hallitukseen valitaan poliittinen edustus kaupunginhallituksen linjauksen mukaisesti.

M&M: Toiminnan painopiste: Digitaalisen markkinoinnin vahvistaminen markkinointiautomaation käyttöönotolla ja CRM-asiakkuuden hallintajärjestelmällä. Alueen verkkosivuston asiakaslähtöisyyden kehittämisen II-vaihe. Kesä- ja syyskauden matkailumarkkinointi valituille kohderyhmille.

Toteutuminen:

RoKe: matkailun toimintaympäristön kehittäminen on ollut aktiivista eri alueilla (Napapiiri, Ounasvaara, Olleroavaara, Pohtimolampi, jne.) missä on useita hankkeita käynnissä. Napapiirin kaavasta tehdyt valitukset viivästyttävät alueen kehitystä mutta vanhan kaavan mukaisia hankkeita on viety eteenpäin. Rovaniemellä on hyvä kysyntä investointien osalta mutta sopivien tonttien puute on hidastanut investointeja tältä osin. Lampelan alueen markkinointia on jatkettu ja alueella on aloitettu ensimmäiset neuvottelut hankkeista. Datakappeliinvestoinnin osalta hanketta on markkinoitu Cinia Oy:n toimesta rahoittajille, operaattoreille ja päättäjille. Datakeskusten osalta on valmisteltu hankkeita osaamisen ja verkostojen kehittämiseksi. Omistaja on nimennyt yhtiön hallitukseen poliittisen edustuksen. KasvunSavotta-ohjelma on osoittautunut yrityksiä palvelevaksi tavaksi edistää yritysten kasvutavoitteita. Lapland FoodClub on nostonut esille Lapin elintarviketuotantoa ja edistänyt tuotteiden näkyvyyttä.

M&M: Kesä- ja syyskauden matkailumarkkinointia on toteutettu valituille kohderyhmille mm. Rovaniemi Summer Ammassador -kampanjalla ja muilla markkinointiviestinnän toimenpiteillä. Saavutettavuutta on kehitetty uuden lentoreitin avauksella Lontoosta Rovaniemelle joulukaudesta 2018 alkaen (Easy Jet). Visit Rovaniemi on valmistellut verkkopohjaisen välitysmyyntiin siirtymistä yhdessä alueen ohjelmalvelutoimijoiden kanssa. GDPR:n ja sopimusjuridiikkaan liittyvät toimet ja matkapakettilain tulkinnat verkkopohjaisen myynnin näkökulmasta on kartoitettu ja osin toteutettu. Uusia osakasyrityksiä on liittynyt 16 kpl ja kokonaismäärä 206 yritystä

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2018

Rovaniemen Kehitys Oy:n tulostavoite on tehdä tilikausittain positiivinen tulos. Yhtiön on kehitettävä liiketoimintansa ja varauduttava ulkoisen tulo-rahoituksen hankintaan hankintalain sallimissa rajoissa. Konserniin kuuluvan Matkailu & Markkinointi Oy:n tavoitteena on tehdä vähintään nollatulot.

Toteutuminen:

RoKe tekee positiivisen tuloksen ja M&M nollatuloksen.

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2018

RoKe: ei olennaisia talousriskejä. Hankkeiden määrällinen pienentäminen on pienentänyt myös rahoitukseen liittyviä riskejä.

M&M: ei olennaisia talousriskejä, koska kaupungin tulossopimus tuloutetaan kvartaaleittain ja yritysten yhteismarkkinointimaksut tuloutetaan etupainotteisesti. Markkinoinnin menot sopeutetaan tuloihin.

Toteutuminen:

Ei olennaisia talousriskejä.

Talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TA2018	Toteuma 1.1. - 31.8.2018	Tot-%	Toteuma 1.1. - 31.8.2017	Muutos €/lkm 2018 - 2017
Liikevaihto (1000 €)	2 780	2 280	82	2 199	+81
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen tp-siirtoja ja veroja)	1	418		284	+134
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	0	0		0	
Nettoinvestoinnit (1000 €)	0	0		0	
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	0	0		0	
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	0	0		0	
Omavaraisuusaste (%)	-	-		-	
Henkilöstömäärä (lkm)	21	19	90	20	-1
Henkilöstömäärä (htv)	-	-			

TYÖTERVEYS LAPPICA OY

Nimi

Työterveys Lappica Oy

Perustehtävä

Työterveys Lappica Oy toimii alansa alueellisena osaamiskeskuksena tuottaen kuntatyöpaikoille, yrityksille ja yrittäjille sopimuksiin perustuvaa työterveyshuoltoa ja työterveyspainotteista sairaanhoitoa sekä muita työhyvinvoinnin asiantuntijapalveluita. Yhtiön tehtävä on tuottaa Rovaniemen kaupunkikonsernin ja omistajien henkilöstölle kokonaisvaltaiset työterveyspalvelut ja vastata omistajilleen kuuluvasta työterveyshuollon järjestämisvelvollisuudesta (in-house periaatteella), toimien omistajien sidosyksikkönä.

Yhtiö toimii kaupunkikonsernin sisäisenä palveluntuottajana liiketoimintaperiaatteella, eikä toimintaa laajenneta kilpailuille markkinoille. Rovaniemen kaupungin työterveyspalveluita tuottavan yhtiön osakkeita on myyty ja niiden myynnistä edelleen neuvotellaan niille kunnille, jotka haluavat ostaa yhtiön palveluita kilpailuttamatta niitä markkinaehtoisesti. Rovaniemen kaupungilla tulee olla yhtiössä enemmistöomistus

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset talousarviovuonna 2018

Vuoden 2018 aikana tulee uusien omistajien työterveyspalvelujen järjestäminen saada toteutumaan mahdollisimman joustavasti. Lisätään kustannustehokkuutta ja toiminnan joustavuutta mm digitaalisen vastaanoton ja muiden sähköisten välineiden käyttöönotolla.

Toteutuminen:

Digitalisaatio on otettu käyttöön vastaanottotoiminnoissa. Henkilökunnan kanssa on aloitettu Digiloikka projekti, johon kuuluu digitiekartan tekeminen digivastaanottojen lisäämiseksi ja käyttökynnyksen madaltamiseksi.

Asiakkuuden haltuunotto Muonio-Enontekiö alueella on haasteellista johtuen osin tietojärjestelmien käytettävyydestä ja asiakasrekisterien tilanteesta sekä toimintakulttuurin yhteensovittamisesta. Ylitornion ja Sodankylän kuntien kanssa on käyty neuvotteluja siirtymisestä Lappicaan ja he ovat ostaneet yhtiön osakkeen. Yhtiössä on henkilökuntaa eläköitymässä, mistä johtuen on käynnissä ns. asteittainen henkilöstön siirtymävaihe. Toiminta on pääsääntöisesti edennyt suunnitelman mukaisesti.

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2018

Lappica Oy: n tavoitteena ei ole tuottaa omistajille tuloutettavaa voittoa, vaan hinnaltaan ja laadultaan kilpailukykyisiä palveluita ja saavuttaa positiivinen tulos. Kaupungin ja Lappica Oy:n välisessä palvelusopimuksessa tulee huomioida kaupungin henkilöstömäärän aleneminen. Tavoitteena on, että kaupungin kokonaissopimuksen hinta säilyy nykytasolla.

Toteutuminen:

Lappica Oy:n ja Kaupungin välille on laadittu palvelusopimus. Lappica Oy:n kokonaishinnastoon ei ole tehty korotuksia vuodelle 2018, hinnaston sisälle tehtiin korjauksia tutkimusten ja vastaanottokäyntien välillä. Kaupungin kustannukset on seurantakaudella kohonnut 3,8 % edelliseen vuoteen verrattuna ja palvelusopimukseen 10,3 %. Korotus on tapahtunut ns. Lakisääteisen palvelun puolella. Kaupungin kustannusten tavoite oli pysyä nykytasolla, jos huomioidaan kuntapuolen indeksikorotus 1,6 % on kustannusten nousu osavuosisikatsauksen aikana ollut 2,2 %. ns. nykytasoon.

Lappica on tuottamaan palvelusopimusten mukaiset palvelut kilpailukykyisesti, mikä näkyy mm. uusien asiakkaiden määrän lisäyksenä. Uusia yrityksiä tullut 54 kpl joissa käyttäjä asiakkaita on noin 2550 henkilöä.

Seurantakauden tulos on positiivinen.

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2018

Riskinä on ammattitaitoisen henkilöstön rekrytoinnin onnistuminen, vastaamaan asiakastarpeita eri toimipisteissä. Asiakastyöpaikkojen taloudellinen tilanne, jolla on vaikutusta työterveyspalvelujen hankkimiseen.

Toteutuminen:

Riski on erityisesti työterveyslääkäreiden osalta todellinen, kilpailu osajista on edelleen kiristynyt. Henkilöstön liikkuvuushalukkuuteen eri toimipisteiden välillä on etsitty ratkaisuja. Kuntapuolen taloudellinen tilanne näkyy vuoden 2019 palvelusopimusneuvotteluissa.

Talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TA2018	Toteuma 1.1. - 31.8.2018	Tot-%	Toteuma 1.1. - 31.8.2017	Muutos €/lkm 2018 - 2017
Liikevaihto (1000 €)	5054	3758	74 %	2527	1 231
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen tp-siirtoja ja veroja)	4	460		-42	418
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	0	0		0	
Nettoinvestoinnit (1000 €)	0	0		0	
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	0	0		0	
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	0	0		0	
Omavaraisuusaste (%)		45,8 %			
Henkilöstömäärä (lkm)	46	48		40	
Henkilöstömäärä (htv)	40	44		34	

3. KUNTAYHTYMIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

ROVANIEMEN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

Nimi

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä

Perustehtävä

Kuntayhtymän tehtävänä on järjestää ammatillisesta koulutuksesta ja vapaasta sivistystyöstä annettujen lakien mukaista koulutusta, kehittämistoimintaa ja oheispalveluja.

Järjestämällä liikunnan ammatillista peruskoulutusta ja ylläpitämällä valtakunnallista liikuntakeskusta sekä tarjoamalla vapaa-ajanpalveluja ja muuta maksullista palvelutoimintaa kuntayhtymä turvaa Lapin Urheiluopiston toiminnan jatkumisen ja kehittymisen Lapin liikuntakeskuksena.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset talousarviovuonna 2018

Keskeinen muutos talousarviovuonna 2018 on ammatillisen koulutuksen toimintalainsäädännön muutos ja rahoitusjärjestelmän uudistuminen (ammatillisen koulutuksen reformi). Nämä muutokset tulevat voimaan 1.1.2018 alkaen. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt uuden lainsäädännön mukaisen ammatillisten tutkintojen ja koulutuksien järjestämisluvan kuntayhtymälle 6.10.2017. Siinä on mm vahvistettu rahoituksen perusteena oleva vähimmäisopiskelijavuosisumma lukuun ottamatta työvoimakoulutusta. OKM tekee loppuvuodesta 2017 vielä erillisen rahoituspäätöksen, joka sisältää suoritepäätöksen sekä työvoimakoulutuksen opiskelijavuosisumman ja rahoituksen euromäärät.

Rovaniemen koulutuskuntayhtymässä toiminnan painopisteenä toimintavuonna 2018 on ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpano ja toiminnan edelleen sopeuttaminen rahoitusleikkauksiin. Muutoksiin vastataan uudella toimintamallilla ja uusitulla strategialla. Uuden toimintamallin mukainen Lapin koulutuskeskus REDU aloittaa toiminnan 1.1.2018. Uusitun strategian mukaisesti kehittämisen painopistealueet ovat:

- Henkilökohtaistaminen ja asiakaslähtöisyys
- Työelämäkumppanuuksien ja -asiakkuuksien vahvistaminen
- Uudet innovatiiviset kehittämisavaukset.

Toteutuminen:

REDUssa toteutetaan ammatillista koulutusta OKM:stä syksyllä 2017 saadun koulutuksen järjestämisluvan ja siihen perustuvan joulukuussa 2017 saadun suoritepäätöksen mukaisesti. Ely-keskuksen tilaamat, REDUn järjestämisluvalla VOS koulutuksena toteutettavia työvoimakoulutuksia on käynnistetty.

Järjestämällä liikunnan ammatillista perus- ja aikuiskoulutusta ja ylläpitämällä valtakunnallista valmennus- ja liikuntakeskusta sekä tarjoamalla vapaa-ajanpalveluja ja muuta maksullista palvelutoimintaa kuntayhtymä turvaa Lapin Urheiluopiston toiminnan jatkumisen ja kehittymisen Lapin liikuntakeskuksena.

REDUssa osaamisalojen tiimit ovat laatineet uudistuvien tutkinnon perusteiden tutkinnon osiin koulutuspalvelukuvauksia. Elokuussa on käynnistetty lakisääteisen osaamisen osoittamisen toteuttamissuunnitelman laadintatyö ja siihen liittyvien tutkinto- ja koulutuskohtaisten liiteosien laadintatyö käynnistetään vuodenvaihteessa 2017-2018. REDUssa on uudistettu jatkuvan haun rakenteellinen suunnitelma, joka sisältää jatkuvan haun hakumenettelyn ja hakemusten käsittelyn, koulutusten aloitusmahdollisuudet (aloitusvalmennukset), uravalmennukset sekä opiskelijan henkilökohtaistamista tukevat lisäohjaukset ja -palvelut. StudentaPlus toiminnanohjausjärjestelmä on otettu käyttöön elokuun alusta alkaen koko koulutustoiminnassa. Siihen liittyvä henkilöstön koulutuksia on järjestetty ennen käyttöötoa ja jatketaan syksyn 2018 aikana.

Vuoden alusta alkaen on otettu käyttöön uuden lainsäädännön mukaiset koulutus- ja oppisopimukset. Työelämälle ja opiskelijoille on tiedotettu oppisopimusten hyödyntämisestä mm. kesäajalle. Tutkinnon osiin kohdistuvat (osatutkinto) oppisopimukset on otettu käyttöön ja sopimuksia on uudella toimintamallilla tehty alkuvuoden aikana yli 50 kappaletta ja kesän ajalle kohdentuvia oppisopimuksia tehdään parhaillaan lisää.

Asiakkuudenhallintajärjestelmä on otettu REDUssa alkuvuoden aikana laajasti käyttöön. Osa asiakkuudenhallintaa on solmittu kaksi uutta kumppanuussopimusta. Elinvoimakumppanuussopimuksia on sovittu kahden omistajakunnan kanssa.

Valmistelu lukuvuosisuunnittelusta talousarviovuoden mukaiseen suunnitteluun toteutetaan osana vuosityöaikaan siirtymistä vuoden 2019 alkaen.

REDU on ottanut käyttöön uudistetun logon ja REDU-ilmeen sekä sisäisessä, että ulkoisessa viestinnässä.

Santasport Lapin Urheiluopistolla on käynnistynyt koulutusviennin prosessi suuntana Kiina ja luotu hahmotelma Sport Specific Coach Education –ohjelmaan Olympic Solidaritylle. Olympic Solidarity ohjelmat mahdollistavat lajissa kehittyville maille mahdollisuuden kouluttaa valmentajiaan kansainvälisen olympiakomitean hyväksymissä valmennuskeskuksissa.

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2018

Kuntayhtymältä edellytetään, että se maksaa kuntien peruspääomalle perussopimuksen mukaisesti vähintään 3 prosentin koron.

Toteutuminen:

REDUn talousarviossa 2018 on otettu huomioon kaupunginvaltuuston asettama taloudellinen tavoite maksaa kuntien peruspääomalle perussopimuksen mukaisesti 3 prosentin korko.

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2018

Ammatillisen koulutuksen reformissa uudistuu ammatillisen koulutuksen toimintalaki ja koko rahoitusjärjestelmä, yksikköhintarahoituksesta siirrytään suoriterahoitukseen ja koulutuksen järjestäjien väliseen kilpailutilanteeseen. Tulevaan rahoituspäätökseen voi sisältyä lisäleikkauksia. Kuntayhtymässä on käynnissä omistusjärjestelyihin liittyvät selvitykset. Vähentynyt valtionosuusrahoitus ei riitä vanhoilla menetelmillä toimimiseen ja kuntayhtymän talouteen ei saisi kohdistua enää taloutta rasittavia päätöksiä. Onnistuminen toiminnan uudistamisessa on välttämätöntä.

Toteutuminen:

REDUlle myönnetty Ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa oli sisällöltään ja rakenteeltaan lähes tavoitellun mukainen. Saatu suorituspäätös, joka sisältää vuoden 2018 tavoitteelliset opiskelijavuodet sekä ammatillisen koulutuksen tutkintojen määrät ja niihin perustuvan valtionosuuden. Saatu suorituspäätös oli valtakunnallisestikin verrattuna varsin hyvä. Järjestämis lupien ja suorituspäätöksen perusteella saatu valtionosuuden rahoituspäätös ei sisältänyt lisäleikkauksia. Kuntayhtymän yhtiöittämisselvitysraportti saatiin KPMG:ltä tammikuussa ja sen perusteella omistajat päättivät, että yhtiöittämiselle ei ole tarvetta. Santasport Finland Oy:n osalta selvitetään omistusjärjestelyjä edelleen. Neljännesvuoden talouden toteutuminen oli talousarvion mukainen. Suorituspäätöksen mukaisten suoritteiden toteutuminen toimintavuonna 2018 vaikuttaa vuoden 2020 rahoitukseen.

Talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TA2018	Toteuma 1.1. - 31.8.2018	Tot-%	Toteuma 1.1. - 31.8.2017	Muutos €/lkm 2018 - 2017
Toimintatuotot (1000 €)	57 270	37 405	63,7	36 441	964
Toimintakulut (1000 €)	53 198	32 286	59,1	35 720	-3 434
Tilikauden yli-/alijäämä (1000 €)	115	3 668		-698	2 970
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	2 478	1 567	63,2	7 269	-5 702
Nettoinvestoinnit (1000 €)	2 478	1 487	60,0	5 951	--4 464
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	12 694	18 948		13 707	5 241
Omavaraisuusaste (%)	-				
Henkilöstömäärä (lkm)	498	483		498	-15
Henkilöstömäärä (htv)	-				

LAPIN SAIRAANHOITOPIIRI KY

Nimi

Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Perustehtävä

Sairaanhoitopiirin toiminnan tarkoituksena on tuottaa ja hankkia alueensa väestön tarpeiden mukaista erikoissairaanhoitoa tukien alueensa perusterveydenhuoltoa. Sairaanhoitopiiri ylläpitää Lapin keskussairaalaa, joka toimii Ounasvaaralla ja Muurolassa. Sairaanhoitopiiri tuottaa ensihoitopalvelun alueelleen. Sairaanhoitopiiri toteuttaa tehtävänsä yhteistyössä OYS:n erityisvastuualueen sairaanhoitopiirien sekä kuntien terveys- ja sosiaalitoimen kanssa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset talousarviovuonna 2018

Asiakkaat ja vaikuttavuus

- hyvä asiakaskokemus
- turvallisuus
- vaikuttavat hoitoratkaisut

Henkilöstö

- henkilöstön osallistaminen organisaation ja oman perustehtävän määrittelyyn ja työhyvinvoinnin rakentamiseen muutoksessa
- avoin ja oikea-aikainen viestintä
- osaamisen tunnistaminen ja laaja hyödyntäminen

Talous

- kustannustietoisuus ja taloudellisuusvastuu koko organisaatiossa
- parhaat käytännöt ja prosessien standardisointi
- jatkuva järjestelmällinen hukan poistaminen

Prosessit ja rakenteet

- potilaan osallisuus
- hoitoonpääsy
- kirjaaminen ja tiedolla johtaminen

Toteutuminen:

Toteutumisen seurantatiedot on käytettävissä Tilinpäätös ja toimintakertomus 2018 –asiakirjassa.

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2018

Rovaniemen kaupungin asettama tavoite:

Kuntayhtymältä edellytetään, että se maksaa kuntien peruspääomalle perussopimuksen mukaisesti vähintään 3 prosentin koron.

Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä:

Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimuksen 16 §:n Peruspääoma mukaan "Kuntayhtymä maksaa jäsenkuntien peruspääomaosuuksille yhtymävaltuuston vuosittain vahvistamaa korkoa." Yhtymävaltuuston päätöksen 23.11.2016 § 22 mukaan vuonna 2017 jäsenkuntien kuntayhtymille sijoittamalleen peruspääomalle maksetaan 1,5 %:n vuosikorko. Vuodelle 2018 vuosikorko vahvistetaan yhtymävaltuuston päätöksellä marraskuussa 2017. Vuosikorkoon ei olla esittämässä muutosta.

Toteutuminen:

Yhtymävaltuuston päätöksen 30.11.2017 § 35 mukaan peruspääoman korko on 1,5 % vuonna 2018.

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2018

Riskikartoituksen perusteella merkittävimpien riskien on arvioitu kohdistuvan mm. henkilöstön saatavuuteen, tietojärjestelmien ja ict-palvelujen toimivuuteen, toimitiloihin ja sote-ratkaisujen pitkittymiseen.

Toteutuminen:

Oman toiminnan henkilöstövajetta on korvattu tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan mm. ostopalveluina. LSHP:n ict-palvelut on ulkoistettu 1.9.2017 alkaen in-house yhtiö Laplt Oy:n tuottamaksi. Ict-palveluita kehitetään Laplt Oy:n ja LSHP:n tietohallinnon yhteistyönä.

Toimitiloista Porokatu 39:n, hallintorakennuksen, vuoden kestänyt remontti on valmistunut toukokuussa 2018 ja tilat on otettu käyttöön.

Maakuntavalmisteluun liittyvien lakien käsittely on siirtynyt marras-joulukuulle 2018. Tästä johtuen on kuntakokouksessa 21.8.2018 sovittu, että sairaanhoitopiiri pyytää kuntia talousarviosta 2019 annettavan lausunnon yhteydessä ottamaan kantaa seuraaviin kysymyksiin:

Onko kunta kiinnostunut osallistumaan vapaaehtoisen sote-kuntayhtymän perustamiseen Lapin sairaanhoitopiirin alueella, jos maakunta- ja sote-uudistus ei etene nyt suunnitellussa aikataulussa?

Onko kunta kiinnostunut siirtämään terveydenhuollon järjestämisvastuun sairaanhoitopiirille samalla tavoin kuin Muonion ja Enontekiön kunnat vuonna 2017?

Kolari, Kemijärvi, Posio ja Pello ovat ilmoittaneet halukkuutensa neuvotteluihin vapaaehtoisesta sote-kuntayhtymästä, jos maakunta- ja sote-uudistus ei etene suunnitellussa aikataulussa. Kunnilla ei ole halukkuutta järjestämisvastuun siirtämiseen sairaanhoitopiirille.

Ranua on esittänyt halukkuutensa neuvotteluihin vapaaehtoisesta kuntayhtymästä sekä järjestämisvastuun siirtämisestä sairaanhoitopiirille.

Inari, Savukoski, Rovaniemi ja Salla eivät näe tässä vaiheessa tarpeelliseksi vapaaehtoisen kuntayhtymän perustamista tai järjestämisvastuun siirtämistä sairaanhoitopiirille.

Talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TA2018	Toteuma 1.1. - 31.8.2018	Tot-%	Toteuma 1.1. - 31.8.2017	Muutos €/lkm 2018 - 2017
Toimintatuotot (1000 €)	207 499	140577	66,4	129582	10995
Toimintakulut (1000 €)	199 491	132140	65,9	120830	11310
Tilikauden yli-/alijäämä (1000 €)	0	3595	666,8	3489	106
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	12 699	6080	47,9	4022	2058
Nettoinvestoinnit (1000 €)	12 699	6080	47,9	4022	2058
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	12 900	8600	66,7	4800	3800
Omavaraisuusaste (%)	-	37,35		39,3	
Henkilöstömäärä (lkm)	1 762	1785		1961	
Henkilöstömäärä (htv)	-				

Tiedot eivät sisällä kuntayhtymän konsernitason tietoja.

OUNASTÄHTI KEHITTÄMISKUNTAYHTYMÄ

Nimi

Ounastähti kehittämiskuntayhtymä

Perustehtävä

Kuntayhtymän tehtävän on edistää ja tukea jäsenkuntien alueilla elinkeino- ja yritystoiminnan yleisiä edellytyksiä sekä jäsenkuntien energiayhteistyötä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset talousarviovuonna 2018

Jäsenkunnat ovat hyväksyneet yhteisen Energiastrategian vuonna 2017. Toimintavuonna käynnistyy strategian toteutus.

Toteutuminen:

Energiayhtiöt toteuttavat strategiaan asetettuja toimenpiteitä

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2018

Kuntayhtymältä edellytetään, että se maksaa kuntien peruspääomalle perussopimuksen mukaisesti vähintään 4,5 prosentin koron. Lisäksi kuntayhtymä palauttaa jäsenkunnille ylijäämää vuonna 2018 2 600 000 euroa, josta Rovaniemen kaupungin osuus on 42,33 % eli 1 100 580 euroa.

Toteutuminen:

Rovaniemen kaupunki on saanut ylijäämän palautusta 1 100 580 euroa ja peruspääomalle korkoa 38 097 euroa.

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2018

Sähkön tuotantomäärän ja hintatason kehitys

Toteutuminen:

	TA 2018	Ennuste 2018	%
Sähkön tuotantomäärä	166 617 MWh	151 313 MWh	- 9,2 %
Myyntihintaennuste (ka)	35,76 €/MWh	48,7 €/MWh	+ 36 %
Liikevaihto	6 069 000 €	7 508 000 €	+ 23 %
Tilikauden tulos	1 849 000 €	2 708 000 €	+ 46 %

Talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TA2018	Toteuma 1.1. - 31.8.2018	Tot-%	Toteuma 1.1. - 31.8..2017	Muutos €/lkm 2018 - 2017
Toimintatuotot (1000 €)	3 850	4 935	128	4 285	650
Toimintakulut (1000 €)	2 001	2 155	107	2 093	- 62
Tilikauden yli-/alijäämä (1000 €)	1 849	2 780	150	2 192	588
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	0	0		0	
Nettoinvestoinnit (1000 €)	0	0		0	
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	0	0		0	

Omavaraisuusaste (%)	0				
Henkilöstömäärä (lkm)	1	1		1	
Henkilöstömäärä (htv)	0,5	0,5		0,5	

KOLPENEEN PALVELUKESKUS KUNTAYHTYMÄ

Nimi

Kolpeneen palvelukeskus kuntayhtymä

Perustehtävä

Kuntayhtymä vastaa kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa (519/1977) säädetyistä tehtävistä laissa määritellyn erityishuoltopiirin alueella, niiltä osin kuin kunnat eivät niitä voi itse järjestää. Perussopimuksen mukaisesti kuntayhtymä hoitaa lakisääteisen tehtävänsä ohella vammaispalvelulakiin ja peruskoululakiin perustuvia tehtäviä jäsenkuntien päätöksen mukaan. Kuntayhtymä vastaa myös Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen Lapin toimintayksikön hallinnosta.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset talousarviovuonna 2018

- Yksilöllisen asumisen ja kuntoutumisen kehittäminen
- Lähi- ja erityispalvelujen jatkuvuuden ja tasapuolisuuden turvaaminen
- Osaamisen ja moniammatillisten erityisasiantuntijapalveluiden turvaaminen koko maakunnan alueelle
- Opetuksen ja päiväaikaisen toiminnan kehittäminen

Toteutuminen:

Kolpeneen kuntayhtymän valtuusto päätti 15.6.2018 kokouksessa monivammaisten tehostetun palveluasumisen yksikön sekä pitkäaikaisen kuntoutuksen uudisrakentamisista Rovaniemelle. Kaksi alueellista kuntoutusohjaajaa Kemijärvellä ja Kittilässä aloittivat työnsä 1.8.2018. Pitkäaikaisen kuntoutuksen tilahanke turvaa osaltaan erityisasiantuntijuuden säilymisen maakunnan alueella. Päiväaikaisessa toiminnassa on jalkautettu laatukriteerit (KVANK).

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2018

Perussopimuksen mukaan kuntayhtymä suorittaa jäsenkuntien peruspääomaosuuksille kolmen kuukauden helibori-vuosikeskikorolla vastaavan koron kuitenkin enintään 3 %.

Toteutuminen:

Perussopimuksen mukaiset peruspääoman korot maksetaan vuoden vaihteessa olemassa olevan korkotason mukaan.

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2018

- Palvelujen käytön ja keston ennakoinnattomuus, sopimusohjauksen puute
- Ennakoinnattomat remonttitarpeet
- Ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi

Toteutuminen:

Kolpeneen palvelukeskuksen talous on täysin riippuvainen palvelujen käytöstä, joka saattaa vaihdella kuntien ja asiakkaiden tarpeista johtuen ennakoinnattomasta. Kiinteistöt ovat rakennettu pääosin 60-70-luvun vaihteessa, ennakoinnattomia remonttitarpeita on ilmennyt. Asiantuntijatyöntekijöiden rekrytointi on vaikeaa (lääkäri ja puheterapeutti).

Talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TA2018	Toteuma 1.1. - 31.8.2018	Tot-%	Toteuma 1.1. - 31.8.2017	Muutos €/lkm 2018 - 2017
Toimintatuotot (1000 €)	17.580	11.802	67,1	11.499	0.303
Toimintakulut (1000 €)	16.818	11.246	66,9	10.395	0.851
Tilikauden yli-/alijäämä (1000 €)	0	0.183		1.025	-0.842
Bruttoinvestoinnit (1000 €)					
Nettoinvestoinnit (1000 €)	0.600	0.076	12,7	1.076	-1.00
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	4.386	4.277		4.391	-0.114
Omavaraisuusaste (%)	-	48,14%		49,56%	
Henkilöstömäärä (lkm)	282	342		364	-22
Henkilöstömäärä (htv)	-				

4. MUIDEN TYTÄRYHTEISÖJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

LAPIN ALUETEATTERIYHDISTYS RY

Nimi

Lapin Alueatteriyhdistys ry

Perustehtävä

Lapin Alueatteriyhdistys ry ylläpitää Rovaniemen Teatteri – Lapin Alueatteria, joka tuottaa teatterinäytäntöjä Rovaniemellä ja harjoittaa alueatteritoimintaa Lapin maakunnassa, järjestää kulttuuri-, koulutus-, taide- ja juhlatilaisuuksia sekä hoitaa Lappia - talon markkinointia ja tilavuokraustoimintaa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset talousarviovuonna 2018

Teatteri on yksi kaupungin vetovoimatekijöistä lisäten kulttuurista pääomaa ja houkuttelevuutta asuinpaikkana. Teatteri tekee Lappia-taloa tunnetuksi tuottamalla sinne korkeatasoisia ja monipuolisia teatterielämyksiä. Ohjelmistosuunnittelussa huomioidaan alueen erityispiirteet sekä lappilaisten odotuksia ja toiveita, paikallisten kirjoittajien tekstejä ja pohjoista elämänmuotoa peilaavia aiheita. Teatteri pyrkii edistämään kulttuuri- ja ryhmämatkailua Lapin alueella tukeutuen Lappia-talon ja ohjelmistonsa vetovoimaan.

Teatteri on alueen asukkaille merkittävä voimanhänke, joka edistää henkistä hyvinvointia ja fyysistä terveyttä. Rovaniemen Teatterin ohjelmisto on laadukasta ja monipuolista. Sisällöltään ja taiteellisilta ilmaisukeinoiltaan yllätykselliset ja monimuotoiset teatterielämykset herättävät keskustelua. Teatteri edistää lappilaisten kulttuurista tasa-arvoa ja yhteisöllisyyttä.

Teatterilähtöisiä palveluita sovelletaan erilaisten asiakasryhmien, esimerkiksi lasten ja ikäihmisten tarpeisiin. Teatteri tekee yhteistyötä kaupungin sivistys- ja vapaa-ajanpalveluiden sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa, tukee niiden toimintaa ja luo ihmisille hyvinvointia.

Teatteri pyrkii aktiivisesti saattamaan teatteritaidetta kaikkien väestöryhmien saataville viemällä esityksiä ja työpajoja mm. päiväkoteihin, palvelutaloihin ja sairaalaysiköihin.

Teatteri edistää Rovaniemeä kulttuurikaupunkina, lisää asukkaiden viihtyvyyttä, itsetuntoa ja identiteettiä sekä Rovaniemen ja Lapin matkailullista kiinnostavuutta. Teatteri tuottaa alueen asukkaille henkistä hyvää.

Teatteri tuottaa vuosittain vähintään kuusi uutta ensi-iltaa ja järjestää 230 teatteriesitystä, joista 50 kiertueella jäsenkunnissa. Teatteri tavoittaa Lappia-taloon yli 50 000 asiakasta, josta teatteriesityksiin 32 000 katsojaa sekä koulutus-, yleisötyö- ja tilavuokraustilaisuuksiin noin 18 000 asiakasta.

Toteutuminen:

Teatteri on tavoittanut elokuun loppuun mennessä reilu 29 000 asiakasta, joista esityksiin 18 556 katsojaa sekä koulutus-, yleisötyö- ja tilavuokraustilaisuuksiin noin 10 500 asiakasta.

Kevään esityskaudella teatteri tuotti ensi-iltaan kaksi uutta näytelmää sekä yhteistyönä musikaalisuurtuotannon Myrskyluodon Maija. Syksyltä jatkavia näytelmiä oli kolmesta tuotannosta. Syyskaudella saa ensi-iltansa vielä neljä uutta näytelmää ja suosittu Joulutarina palaa joulukauteen. Omien tuotantojen lisäksi teatteri tuottaa useita vierailuesityksiä.

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2018

Teatteri hakee omaan tulonhankintaan kasvua lisäämällä teatterin lipunmyyntiä sekä tilavuokrausta. Oma tulonhankinta on 16 % kaikista tuloista.

Toteutuminen:

Teatterin katsojaluvut jatkavat hyvää kehittymistä. Oma tulonhankinta on 13%.

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2018

Teatterin toiminta-avustusta on leikattu vuodesta 2015 lähtien voimakkaasti ja työllistämismahdollisuudet ovat heikentyneet. Vähentyneet henkilöresurssit vaikuttavat edelleen henkilötövuosiperusteisen valtionosuuden myöntämiseen. Nykymuotoisen toiminnan ylläpitäminen ja oman tulonhankinnan lisääminen on haastavaa.

Toteutuminen:

Vuosien aikana avustuksiin kohdistuneet merkittävät leikkaukset vaikuttavat teatterin toimintaan. Näytelmien tuotantobudjetit sekä henkilöresurssit on jouduttu pitämään pieninä ja toimintaa on supistettu. Kuluvaan vuoden aikana on syntynyt talouteen vaikuttavia ennakoimattomia menoja, joihin ei ole pystytty reagoimaan ilman että sillä olisi vaikutusta tuotantomääriin ja tulonmuodostukseen. Teatterin tilikauden tulos on negatiivinen. Vastaavan kokosiin teattereihin verrattuna Rovaniemen kaupungin myöntämä toiminta-avustus on 60-70 %.

Talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TA2018	Toteuma 1.1. - 31.8.2018	Tot-%	Toteuma 1.1. - 31.8.2017	Muutos €/lkm 2018 - 2017
Liikevaihto (1000 €)	654	365	56	304	61
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen tp-siirtoja ja veroja)	0	-243		-28	-215
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	0	0		0	0
Nettoinvestoinnit (1000 €)	0	0		0	0
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	0	0		0	0
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	67	67		67	0
Omavaraisuusaste (%)	-				
Henkilöstömäärä (lkm)					
Henkilöstömäärä (hvt)	52	35	67	35	0

ROVANIEMEN KYLIEN KEHITTÄMISSÄÄTIÖ

Nimi

Rovaniemen kylien kehittämissäätiö

Perustehtävä

Säätiön tarkoituksena on vahvistaa Rovaniemen kylien elinkelpoisuutta sekä edistää niiden asukkaiden hyvinvointia.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset talousarviovuonna 2018

Painopisteet vuonna 2018 ovat seuraavat:

- yritysten toimintaedellytysten edistäminen
- yleishyödyllisten kehittämishankkeiden rahoitus
- asukkaiden osallisuuden lisääminen

Toteutuminen:

- Peräpohjolan Leader on merkittävä rahoittaja maaseutualueella. Tämän vuoden osalta se ei ole voinut rahoittaa hankkeita aikaisempien vuosien tapaan määrärahojen niukkuuden vuoksi. Tämän vuoksi säätiön hallintoneuvosto lisäsi talousarvioon määrärahoja. Säätiö on sitoutunut tukemaan yritysten investointihankkeita n. 370 000 eurolla. Yritysten investointihankkeiden kokonaiskustannusarvio on 2,2 milj. euroa. Hankkeiden työllistävä vaikutus on 35 työpaikkaa.
- Yleishyödyllisiä kehittämishankkeita on sitouduttu rahoittamaan 550 000 eurolla. Hankkeiden kokonaismäärä on 66 kappaletta.
- Asukkaat saavat olla vaikuttamassa mm. aluelautakunnille myönnettyjen määrärahojen käytöstä.

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2018

Kaupunginvaltuuston linjausten mukaisesti tulee yhteisön toiminnan ja kaupungin omistuksen yhteisössä palvella kaupunginvaltuuston asettamia strategisia tavoitteita. Kaupungille palveluja tuottavien yhteisöjen tavoitteena tulee olla, että laskutus ja hintataso kaupungille eivät nouse, vaan kustannusten nousu pitää pyrkiä kattamaan ulkoista tulo-rahoitusta lisäämällä. Lisäksi yhteisöjen tulee olla omalla tulo-rahoituksellaan kannattavia ilman kaupungin lisä-sijoituksia. Tuloutusten osalta tavoitteena on säilyttää vähintään nykyinen taso.

Toteutuminen:

Säätiön toiminnassa ei käytetä kaupungin rahoitusta, vaan säätiö antaa määrärahoja kaupungille säätiön tarkoituksen toteuttamiseksi.

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2018

Sijoitustoiminnan tuottokehitys.

Toteutuminen:

Sijoitusten tuottojen kehitys on ollut haastava, mutta talousarvioon asetettu taso tullaan saavuttamaan.

Talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TA2018	Toteuma 1.1. - 31.8.2018	Tot-%	Toteuma 1.1. - 31.8.2017	Muutos €/lkm 2018 - 2017
Liikevaihto (1000 €)	630	487	77,3	806	-319
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen tp-siirtoja ja veroja)	128	296	231	638	-342
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	0	0		0	0

Nettoinvestoinnit (1000 €)	0	0		0	0
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	0	0		0	0
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	0	0		0	0
Omavaraisuusaste (%)	100	100		100	0
Henkilöstömäärä (lkm)	1	1		1	1
Henkilöstömäärä (htv)	0,25	0,25		0,25	0,25

EDURO-SÄÄTIÖ

Nimi

Eduro-säätiö

Perustehtävä

Eduro-säätiö on hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämisen ohjauspalveluja tuottava asiantuntijaorganisaatio, jonka toiminnalla vaikutetaan asiakkaiden koulutus- ja työelämään sijoittumiseen, syrjäytymisen ehkäisyyn ja asiakkaiden omaan vastuunottoon.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset talousarviovuonna 2018

Säätiön palvelujen ja palveluprosessien piirissä talousarviovuonna on yhteensä 800 eri asiakasta, joista nuoria on 120, pitkään työttömänä olleita 500, kehitysvammaisia ja pitkäaikaissairaita 120 ja maahanmuuttajia 60. Toiminnalla vahvistetaan asiakkaiden työ- ja toimintakykyä arvioinnin, ammatillisen kuntoutuksen, osaamisen kehittämisen ja työllistymisen tukemisen keinoin.

Toteutuminen:

Rovaniemen kaupungin ja Eduro-säätiön välisellä hankintasopimuksella kaupunki hankkii hyvinvoinnin tukemisen ja työllisyyden edistämisen palveluja, rahoittaa kehittämishankkeiden omarahoitusosuutta sekä ostaa työtoiminnan tuotteita ja palveluja yhteensä 2,4 miljoonan euron arvosta. Sopimuksella tuotetaan palveluiden käyttäjäasiakkaiden todelliseen palvelutarvearvioon pohjautuen sosiaali-, vammais- ja nuorten palveluja sekä työllisyyden edistämisen palvelukokonaisuuksia. Hankkeista OSMA-maahanmuuttajien kotouttamishanke jatkuu 31.7.2019 saakka ja Osaamista työvoimapoolista-hanke käynnistyi 1.8.2018 alkaen. Hankkeet toteutetaan yhteistyössä Lapin koulutuskeskus REDU:n, Kemijärven ja Sodankylän säätiöiden kanssa.

Toisen osavuositarkastuksen loppuun mennessä säätiön palvelujen piirissä oli yhteensä 759 asiakasta, jotka jakautuivat seuraaviin asiakkuusryhmiin: nuoret (151), pitkään työnhakijana olleet (447), osatyökykyiset (130) ja maahanmuuttajat (31). Nuorille tarkoitetut asiakaspaikat ovat täyttyneet kevään 2018 aikana.

Työnhakijana olevien asiakkaiden asiakasmäärät ovat suunnittelussa tavoitteessa ja asiakkaiden palvelutarpeet painottuvat työ- ja toiminnan kyvyn arvioinnin ja kuntoutuksen palveluihin. Osatyökykyisistä asiakkaista avotyössä olevien asiakkaiden määrä on vähentynyt aikaisempiin vuosiin verrattuna (vähennys noin 20 henkilöä).

Hyvinvoinnin palveluissa asiakkaita oli yhteensä 358 eri asiakasta. Asiakkaiden osallisuutta yhteiskuntaan ja työelämään tuettiin sosiaalisen kuntoutuksen, psykososiaalisen tuen ja työtoiminnan keinoin.

Työllisyyden edistämisen palveluissa asiakkaita oli yhteensä 401 asiakasta. Asiakkaiden työmarkkinoille ohjaamisessa valmennuksessa käytettiin ammatillista kuntoutusta, osaamisen vahvistamista eri koulutuksilla ja työhönvalmennusta.

Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviovuonna 2018

Kaupunginvaltuuston linjausten mukaisesti tulee yhteisön toiminnan ja kaupungin omistuksen yhteisössä palvella kaupunginvaltuuston asettamia strategisia tavoitteita. Kaupungille palveluja tuottavien yhteisöjen tavoitteena tulee olla, että laskutus ja hintataso kaupungille eivät nouse, vaan kustannusten nousu pitää pyrkiä kattamaan ulkoista tulo-rahoitusta lisäämällä. Lisäksi yhteisöjen tulee olla omalla tulo-rahoituksellaan kannattavia ilman kaupungin lisäsiioituksia. Tuloutusten osalta tavoitteena on säilyttää vähintään nykyinen taso.

Säätiön asiakkaista 80 % siirtyy muuhun kuin työttömyyteen. Hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämässä tavoitteena on korjaavan työn lisäksi panostaa syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseen ja näin vaikuttaa työmarkkinatuen

kuntaosuuteen. Työmarkkinatuen kuntaosuuden säästötavoite on arviolta 700.000 euroa. Eduro-säätiön tulostavoite on tehdä tilikausittain positiivinen tulos.

Toteutuminen:

Säätiön toiminnan vaikuttavuuden mittarit ovat siirtymä muuhun kuin työttömyyteen, joka tarkoittaa asiakkaiden osallistumista palveluprosesseihin. Työnhakijoiden osalta luku on 71 % (tavoite 80 %). Asiakastytytyväisyyden tavoite on neljä (4), joka on saavutettu säätiön palveluissa. Palveluiden keskeyttämisprosentti on tavoitteen mukainen eli alle 3 %. Työmarkkinatuen kuntaosuuden säästö ajalla 1.1.–31.8.2018 on 377 772 euroa.

Säätiön liikevaihto ajalla 1-8/2018 oli 2,35 milj. €. Säätiön hallituksen vahvistamassa budjetissa tilikauden 2018 liikevaihtotavoitteeksi on asetettu 3,6 milj. euroa ja tulostavoitteeksi 67 298 €. Liikevaihdon toteumaprosentiksi muodostui 65 %. Poistojen jälkeen säätiön tulos oli elokuun lopussa tappiollinen 62.377 €. Toisen vuosineljänneksen tulosta rasittivat lomarahat sekä kesäkuukausien liikevaihdon pienuus joissakin säätiön tarjoamissa palveluissa (mm. työtoiminnan ja Kelan palvelut). Negatiivista tulosta selittää osaltaan myös loppuvuodelle painottuva liikevaihdon kertymä (Osaamista työvoimapolista- hanke ja Nuoret kohti työtä –palvelun tuotot). Loppuvuoden kustannuksia pienentävät säästöt palkkauskustannuksissa: liikevaihdon pienentymisestä johtuen henkilökuntaa ei rekrytoida pois lähteneiden tilalle. Henkilöstömäärän aleneminen pienentää lomapalkkavelan määrää, lisäksi pitämättömiä ns. vanhoja lomia pidetään pois tilikauden päättymiseen mennessä. Liikevaihdon ennakoidaan jäävän 3,5 milj. euroon ja tuloksen 40.000 euroon.

Bruttoinvestoinnit ajalla 1-8/2018 olivat 95.714 € ja nettoinvestoinnit 46.914 €. Omavaraisuusaste oli elokuun lopussa 68 %, (tilinpäätöshetkellä tunnusluvun arvo oli 72 %).

Toiminnan riskit talousarviovuonna 2018

Mikäli suunnitellut asiakasmäärät eivät toteudu, on sillä vaikutus säätiön liikevaihdon pienenemisen lisäksi työmarkkinatuen kuntaosuuden kertymään.

Toteutuminen:

Alueellisen kokeilun asiakkaista 51 % eivät hyödy työllisyyden edistämisen palveluista. Korjaustoimenpiteenä kevään ja syksyn 2018 aikana on tehty muutoksia kaupunkisopimuksen sisältöön asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti. Asiakkaiden palvelutarpeet painottuvat arvioinnin ja kuntoutuksen palveluihin (mm. palveluohjaus, kuntouttava työtoiminta). Työllistymisvaiheen asiakkuuskriteereitä on tarkennettu, jotta työmarkkinoille ohjautuvat potentiaaliset työntekijät.

Talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TA2018	Toteuma 1.1. - 31.8.2018	Tot-%	Toteuma 1.1. - 31.8.2017	Muutos €/lkm 2018 - 2017
Liikevaihto (1000 €)	3 700	2357	64	2514	-157
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen tp-siirtoja ja veroja)	150	-62	-41	303	-365
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	75	96	128	55	41
Nettoinvestoinnit (1000 €)	1,9	47	2474	14	33

Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	0	0	0	0	0
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	0	0	0	0	0
Omavaraisuusaste (%)	70	68	96	83	-16
Henkilöstömäärä (lkm)	50	46	92	47	-1
Henkilöstömäärä (htv)	-	-	-	-	-